

**ZESPÓŁ SZKOLNO – PRZEDSZKOLNY W ŚWINICACH WARCKICH
GIMNAZJUM IM. ŚW. FAUSTYNY W ŚWINICACH WARCKICH**

**WEWNĄTSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

Wstęp

Uczniowie kończący gimnazjum stają przed wyborem szkoły oraz kierunku dalszego kształcenia. Podjęcie decyzji o wyborze zawodu jest trudnym etapem w życiu. Ważne jest wyposażenie młodzieży w umiejętności przydatne w podejmowaniu decyzji dotyczących wyboru zawodu, które rzutować będą na dalszy przebieg kariery zawodowej młodego człowieka. Uczeń powinien poznać siebie i własne predyspozycje zawodowe, by mógł dokonać prawidłowego wyboru. Bazując na zainteresowaniach oraz słabych i mocnych stronach każdego ucznia należy ukierunkować go na wybór dalszego kształcenia i przygotować do podjęcia decyzji o wyborze zawodu.

Proponowane w programie działania pozwalają uczniowi na lepsze przyjrzenie się sobie, analizę swoich mocnych i słabych stron, zainteresowań oraz cech osobowościowych – ważnych przy podejmowaniu decyzji. Zajęcia mają dostarczyć młodzieży oraz ich rodzicom wiedzy pozwalającej na świadomy wybór dalszego kształcenia oraz podjęcia decyzji dotyczących wyboru zawodu.

I. Obowiązujące akty prawne dotyczące udzielania uczniom pomocy w wyborze zawodu i kierunku kształcenia:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej - w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. nr 11poz. 114).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół wprowadzające funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego, realizowanego we współpracy z poradniami psychologiczno - zawodowymi.
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003r. w sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówek kształcenia ustawicznego, w tym publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego (Dz. U. z 2003 r. nr 132 poz. 1225).
5. Strategia Rozwoju Kształcenia Ustawicznego do roku 2010 przyjęta przez Radę Ministrów 8 lipca 2003r. jako jeden z priorytetów uznaje tworzenie zasobów informacyjnych w zakresie kształcenia ustawicznego i rozwój usług doradczych.

II. Cele pracy wychowawczo-edukacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego

Główne cele programu:

1. Pomaganie uczniom w trafnym wyborze zawodu i drogi dalszego kształcenia oraz określenia własnych predyspozycji
2. Przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi życiowej, świadomego wyboru szkoły, zawodu, zakładu pracy.
3. Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych,

Szczegółowe cele programu:

Uczniowie:

1. Poznanie siebie, samodiagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych;
2. Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz kontynuowania nauki w szkołach programowo wyższych;
3. Dostarczenie uczniom informacji o szkołach ponadgimnazjalnych, zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy;
4. Podejmowanie decyzji zawodowych i edukacyjnych z uwzględnieniem swego stanu fizycznego i zdrowotnego;
5. Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy;
6. Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem
7. Określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości;
8. Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy;
9. Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.

Rodzice

1. Dostarczenie opiekunom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, preferowanych wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach;

2. Zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia;
3. Dostarczenie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych;
4. Kierowanie do specjalistów pozaszkolnych, poradni psychologiczno-pedagogicznych.

Nauczyciele

1. Uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu orientacji zawodowej;
2. Pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych;
3. Wypracowanie materiałów pomocniczych do prowadzenia zajęć z orientacji zawodowej na godzinach wychowawczych i spotkaniach z rodzicami.

III. Plan realizacji programu

1. Praca z uczniami:

Tematyka zajęć podzielona jest na trzy moduły:

Moduł I. *Samopoznanie* - realizowany w klasie I

W obszarze tym realizuje się następującą tematykę: realizm w ocenie własnych zdolności i możliwości, system wartości funkcjonujący w poszczególnych sferach życia, zainteresowania i kierunki aktywności, ocena stanu zdrowotnego.

Tematy do realizacji	Przewidywane osiągnięcia uczniów	Realizujący
<ol style="list-style-type: none"> 1. Moje uzdolnienia i predyspozycje. 2. Określenie własnych zainteresowań. 3. Moje cechy osobowościowe. Moje aspiracje, dążenia, ambicje. 4. Mój warsztat pracy. 5. Predyspozycje zdrowotne 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – potrafi określić swoje predyspozycje i uzdolnienia, – potrafi określić swoje zainteresowania i ich znaczenie przy wyborze zawodu, – potrafi określić swoje mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia dla własnego rozwoju, – poznaje swoją osobowość, ma 	<p>Wychowawcy klas, Pedagog szkolny.</p>

<p>i ich wpływ na wybór zawodu.</p> <p>6. Mój temperament</p> <p>7. Kształcenie umiejętności pracy w zespole</p> <p>8. Asertywność – akceptacja siebie i akceptacja innych</p> <p>9. Źródła stresu, techniki relaksacyjne.</p> <p>10. Problematyka motywacji.</p> <p>11. Umiejętność prowadzenia negocjacji.</p>	<p>świadomość znaczenia osobowości przy wyborze zawodu,</p> <ul style="list-style-type: none"> – umie określić własne aspiracje, ambicje i dążenia, – zna znaczenie wymagań zdrowotnych do wykonywania określonego zawodu, – rozumie, jak ważne dla własnego rozwoju teraźniejszego i przyszłego jest ciągłe kształcenie i doskonalenie, – ma świadomość znaczenia umiejętności interpersonalnych, – zna problematykę motywacji, zna źródła stresu, wie jak sobie radzić ze stresem. 	
--	---	--

Moduł II Rynek pracy - realizowany w klasie II

W module tym realizuje się tematy: charakterystyka poszczególnych zawodów, przygotowanie do roli pracownika, zawody przyszłości, oczekiwania pracodawców, praca i kształcenie w Unii Europejskiej.

Tematy do realizacji	Przewidywane osiągnięcia uczniów	Realizujący
<p>1. Rodzaje spotykanych zawodów.</p> <p>2. Charakterystyka poszczególnych zawodów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wymagania, - poznanie środowiska pracy, - zadania i czynności, - szanse zatrudnienia, - placówki zajmujące się kształceniem w poszczególnych zawodach. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna podstawowe podziały zawodów, – zna wymagania, środowisko pracy i czynności interesujących go zawodów, – orientuje się w szansach zatrudnienia w poszczególnych zawodach, wie gdzie może się kształcić aby wykonywać dany zawód, – potrafi skorzystać z wybranego 	<p>Wychowawcy klas Pedagog szkolny</p>

3. Źródła informacji o dalszym kształceniu oraz o kształceniu i pracy w UE.	przez siebie źródła informacji dotyczącego dalszego kształcenia.	
---	--	--

Moduł III *Planowanie kariery* - realizowany w klasie III

W module tym realizuje się następującą tematykę: planowanie własnych działań, umiejętność podejmowania decyzji, gdzie i jak poszukiwać informacji o możliwości dalszej edukacji oraz o przyszłej pracy, znaczenie motywacji w życiu człowieka.

Tematy do realizacji	Przewidywane osiągnięcia	Realizujący
<ol style="list-style-type: none"> 1. Oferta edukacyjna dla gimnazjalisty- poznanie sieci szkół ponadgimnazjalnych, sieci szkół sportowych i artystycznych na terenie woj. łódzkiego. 2. Podejmowanie decyzji. 3. Określenie drogi prowadzącej do zawodu. 4. Umiejętność właściwego zarządzania czasem warunkiem sukcesu. 5. Oczekiwania pracodawców wobec pracowników – czytanie ofert pracy, umiejętności uniwersalne. 6. Jak szukać pracy ?. 7. Autoprezentacja czyli moc pierwszego wrażenia. 8. Dokumenty – CV, list motywacyjny. 9. Zarządzanie jakością – co to 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – posiada orientację w zakresie kształcenia ponadgimnazjalnego, – rozumie potrzebę i konieczność dalszego kształcenia, – zna zasady rządzące podejmowaniem decyzji, zna podstawowe pojęcia związane z zarządzaniem jakością, – wie jak pisać CV i list motywacyjny, – wie jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej, – zna źródła informacji o ofertach pracy, ma świadomość problemu bezrobocia. 	<p style="text-align: center;">Wychowawcy klas Pedagog szkolny Pracownik PPPP</p>

<p>takiego?.</p> <p>10. Problem bezrobocia – przy- czyny, skutki, rejestracja,...</p> <p>11. Udział w targach edukacyj- nych naszego powiatu.</p>		
---	--	--

2. Praca z rodzicami:

Klasa I

- Prezentacja założeń szkolnej pracy informacyjno - doradczej na rzecz uczniów.
realizujący - wychowawca klasy
- Zajęcia edukacyjne dla rodziców - wspomaganie rodziców w procesie podejmowa-
nia decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
realizujący - pedagog szkolny, wychowawca klasy.

Klasa II

- Włączenie rodziców, jako przedstawicieli różnych zawodów, do działań informa-
cyjnych szkoły, przykłady różnych karier. realizujący - wychowawcy klas
- Zajęcia edukacyjne dla rodziców - wspomaganie rodziców w procesie podejmowa-
nia decyzji edukacyjnych i zawodowych przez ich dzieci.
realizujący - pedagog szkolny, wychowawca klasy.

Klasa III

- Przedstawienie aktualnej i pełnej oferty edukacyjnej dla absolwentów szkoły.
realizujący - wychowawca klasy
- Indywidualna praca z rodzicami uczniów, którzy mają problemy zdrowotne, emo-
cjonalne, decyzyjne, intelektualne. rodzinne.
realizujący - pedagog szkolny, wychowawca, pracownik PPPP.
- Dzień Otwartych Dni - prezentacja szkół ponadgimnazjalnych w naszej szkole -
spotkanie z rodzicami.

3. Zadania Rady Pedagogicznej:

- Utworzenie i zapewnienie ciągłości działania szkolnego systemu doradztwa
zawodowego.
- Współpraca przy realizacji działań z zakresu przygotowania uczniów do wybo-
ru drogi zawodowej, zawartych w szkolnym systemie doradztwa zawodowego.

- Wprowadzanie w tematykę przedmiotu treści związanych z orientacją zawodową.

DZIAŁANIA ZAWODOZNAWCZE REALIZOWANE NA RÓŻNYCH PRZEDMIOTACH.

Lp.	Przedmiot	Zadanie
1.	Język polski	Redagowanie dokumentów aplikacyjnych. Moje plany zawodowe i szkolne.
2.	Języki obce	Nazwy zawodów i czynności z nimi związane - słowniczek.
3.	Wos	Funkcjonowanie rynku pracy. Bezrobocie. Samozatrudnienie, biznesplan, procedura rejestracyjna, uproszczone formy ewidencji. Aktywne formy poszukiwania pracy Prawo pracy Praca i kształcenie w Unii Europejskiej
4.	Historia	Poznajemy zawody, które wykorzystują wiedzę historyczną.
5.	Technika	Poznajemy różne zawody
6.	Muzyka	Autoprezentacja
7.	Chemia, biologia	Poznajemy zawody, które wykorzystują wiedzę chemiczną i biologiczną
8.	Informatyka	Wzory pism urzędowych (redagowanie dokumentów, pisanie CV) Pozyskiwanie i korzystanie z informacji Gromadzenie informacji z zakresu doradztwa zawodowego
9.	Godz. z wychowawcą	Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych, Radzenie sobie ze stresem Autoprezentacja Wycieczki do zakładów pracy
10.	Matematyka	Poznajemy zawody, które wykorzystują wiedzę matematyczną.
11.	Fizyka	Poznajemy zawody, które wykorzystują wiedzę z dziedziny fizyki.
12.	Geografia	Praca i kształcenie w Unii Europejskiej, bezrobocie.
13.	W - f	Poznajemy zawody, które związane są ze sportem.

IV. Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi orientację edukacyjno-zawodową

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna,
2. OHP,
3. Powiatowy Urząd Pracy,
4. Zakłady pracy.

V. Dostępne materiały edukacyjne, diagnostyczne, metodyczne

1. Materiały zawarte w V module Poradnika dla nauczyciela "Rozwój zainteresowań uczniów gimnazjum drogą do kariery".
2. Materiały szkoleniowe "Edukacja dla pracy".
  - gry dydaktyczne,
  - filmy instruktażowe,
  - scenariusze zajęć z uczniami i rodzicami,
  - prezentacje multimedialne,
  - ankiety,
  - kwestionariusze zainteresowań,
  - gazetki reklamowe.